

Priloge: ...

Uredništvo: ...

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.

Mesečna naročnina 32 lir.

Uredništvo: ...

Ljubljana — Pucinijska ulica št. 6.

Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

Weiteres Ansteigen des feindlichen Druckes

Weitere Festigung unserer Front beiderseits des Vertes-Gebirges — In Oberschlesien erneuter Raumgewinn der Sowjets vereitelt — Ansturm der Bolschewisten beiderseits der Danziger Bucht aufgefangen — Wiedermum voller Abwehrerfolg in Kurland — Verstärkte Angriffe nordöstlich Königswinter östlich Bonn zum Scheitern gebracht — Schwere Kämpfe in Kaiserslautern — Neuer Erfolg unserer U-Boote: 7 Schiffe mit 43.000 BRT versenkt

Aus dem Führerhauptquartier, 21. März. (DNB.) Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Südlich des Plattensees wurde gegen einen Widerstand ein stark befestigter Stellungsschnitt der Sowjets im Angriff genommen. In der Schlacht beiderseits des Vertes-Gebirges wurde unsere Front durch das Heranführen von Reserven weiter gefestigt. Der Gegner erzielte nur nordwestlich Stuhlweissenburg und Tata geringen Bodengewinn, während sich die Mehrzahl der feindlichen Vorstöße vor Riegelstellungen festliet.

Am oberen Gran schoben sich die Bolschewisten nach verlustreichen Weidkämpfen geringfügig weiter nach Norden vor.

Im Kampfraum von Oberschlesien verteilten unsere Panzer und Grenadiere in erfolgreicher Abwehr und wenig geführten Gegenangriffen beiderseits Leobschütz, östlich Ziegenhals und bei Neisse weiteren Raumgewinn der sowjetischen Divisionen gegen die Sudeten.

Zwischen Riesengebirge und Ostseeküste kam es nur beiderseits Küstrin zu erfolglosen Aufklärungsversuchen der Bolschewisten.

Im wochenlangen erfolgreicher Abwehr und durch den Abschuss von über 600 Panzern hat die Besatzung des Brückenkopfes östlich Stettin den sowjetischen Durchbruch auf die Oder vereitelt und dem Feind hohe Verluste zugefügt. Sie wurde nördlich auf das Westufer zurückgenommen.

In der Doppelschlacht beiderseits der Danziger Bucht hatten unsere Truppen den starken Angriffen von über 50 Schützen und zahlreichen Panzerverbänden stand. Die mit Schwerpanzern westlich Gotenhafen in Danzig, südwestlich Praust, sowie gegen den Frontbogen südlich des Frischen Hafens andringenden Bolschewisten wurden innerhalb des Hauptkampffeldes aufgefangen, dabei gestern 108 feindliche Panzer vernichtet.

In Kurland errangen unsere tapferen Verbände südwestlich Frauenburg wiederum einen vollen Abwehrerfolg und brachten die sowjetischen Angriffsgruppen östlich der Stadt nach unbedeutendem Bodengewinn zurück.

Nadaljnje naraščanje sovražnikovega pritiska

Nadaljnja utrditve naše bojne črte na obeh straneh pogorja Vertes — V zgornji Šleziji je bilo preprečeno nadaljnje sovjetško napredovanje — Boljševiški naval je bil zaustavljen na obeh straneh Danziškega zaliva — Zopet popoln obrambni uspeh v Kurlandiji — Severovzhodno od Königswintera, vzhodno od Bonna so se izjalovili ojačeni napadi — Hudi boji v Kaiserslauternu — Nov uspeh naših podmornic: potopljenih je bilo 7 ladij s skupno 43.000 tonami

Führerjev glavni stan, 21. marca. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja: Južno od Blauņa jezera je bil kljub silovitu odporu v napadu zavzet nek močno utrjen sovjetški položajni odsek. V bitki na obeh straneh pogorja Vertes smo našo bojno črto nadalje utrčili z dovozom rezerv. Sovražnik je le malo napredoval severovzhodno od Szekesfehervarja in Tate, medtem ko se je glavna sovražnikova sila usmerila ob zapah-nitvenih položajih.

Ob spodnjem Hronu so se pomaknili boljševiški po izzub polnih gozdnih bojih malo naprej proti severu.

Na bojnem področju v Zgornji Šleziji so naši oklopniki in grenadiji v uspešni obrambi in spretno izvedenih protinapadih na obeh straneh Leobschütza, vzhodno Ziegenhals in ob Neisse omogočili nadaljnje prodiranje sovjetških divizij proti Sudetom.

Med Krkonosih in obalo Vzhodnega morja je prišlo le na obeh straneh Küstrina do brezuspešnih boljševiških ogledniških sunkov.

V večtedenski uspešni obrambi in z uničenjem preko 600 oklopnikov je posadka predmošča vzhodno od Stettina omogočila sovjetški prodir do reke Oder ter pri- zadejala sovražnikove visoke izgube. Napad se je umaknila na zapadno obalo.

V dvojni bitki na obeh straneh Gdansk- skega zaliva kljubujejo naše čete močnim napadom nad 50 strelskih in številnih oklopniških oddelkov. Boljševiki, ki so silili s težiščem zapadno od Gdinje in Gdanske, jugovzhodno od Prausta, kakor tudi proti bojiščnemu loku južno od Frischen Hafsa, so bili zaustavljeni v notran- josti glavnega bojnega polja, pri čemer je bilo večeraj uničenih 108 sovražnikovih oklopnikov.

V Kurlandiji so si izvojevali naši hrabri oddelki jugovzhodno od Frauenburga zopet popoln obrambni uspeh ter v odličnih protinapadih zaustavili sovjetške napadale- sne skupine vzhodno od mesta po nepomembnem napredovanju. Sovražnikovi obkolitveni napadi jugovzhodno od Libava in južno od Tuckuma so ostali brez uspeha.

Na zapadu je ojačil sovražnik svoje na- pade na odseku severovzhodno od Königswintera, da bi prodrli do reke Zieg. Po ogorčenih bojih mu je uspelo, da je prodril do vzhodno od Bonna, toda protinapadi so ga potem zaustavili. Na vzhod- nem bojiščnem predmoščju Remagen je naš osredotočen ogenj zadušil napade že v razvoju. Šibka koblenška posadka se je umaknila na vzhodno obalo Rena.

V Bingenu se trajajo boji. Južno od tod je uspelo tretji ameriški armadi, da je povečala svoje vdorno področje preko reke Nahe proti vzhodu in jugovzhodu proti Renu. Njene oklopniške osti, ki so naprej smile iz Pfälzer Berglanda, so vdrle v Kaiserslautern, kjer so v teku hudi boji. Sovražnikov pritisk proti zapadnemu braniku na južni meji Rhenipfalza še traja. Sovražnikov pritisk proti zapadnemu braniku na južni meji Rhenipfalza še traja, ne da bi se položaj bistveno izpremenil.

Iz srednje Italije javljajo o brezuspešnih sovražnikovih ogledniških sunkih ob Li-

Aktivna obramba

Naraščajoča trdota bojov na vzhodu in zapadu

Berlin, 21. marca. Položaj na bojiščih je, strateško gledano, še vedno v stanju preboda. Velike sovražnikove ofenzive na vzhodu in zapadu so potekle, ne da bi nastopilo, zato- tišje na bojiščih. Brezdomno izvajajo tako boljševiki kakor Angloameričani priprave za nove akcije, ki bi naj dovele do odlo- čitve na vojaškem področju. Medtem pa skušajo tako sovjeti kakor sovražniki na zapadu doseči z močnimi napadi gotova iz- boljšanja bojiščne črte, s čimer hočejo do- biti ugodnejši prostor za pričetek nadaljn- jih napadalnih ukrepov. To je strateški pomen bojov, ki se odigravajo sedaj na Madžarskem in v zgornji Šleziji, pri Stettinu in pri Danzigu, v Vzhodni Prusiji in v Kurlandiji, pri mostišču Remagenu ter na bojiščih ob Moseli in Saari.

Na vzhodu so zavzeli boji na vseh ime- novanih točkah zopet značaj sovjetskih ve- lenapadov. Na Madžarskem sta izvedena istočasno dva napadalna premika. V zgornji Šleziji boljševiki niso mogli doseči namer- avanih prednosti napram hrabro se bore- čim in okretim nemškim četam, temveč so se morali ustaviti ob nemških črtah v za- sedlu ter plačati majhno pridobitev ozemlja z visokimi žrtvami. Isto velja tudi za boji- šče pri Stettinu, kjer so nemške čete osre- dotočile svoje obrambne sile na neki terti- vni postojanki. Tudi v Kurlandiji so nem- ške čete zopet prestregle na glavnem boji- šču ostre boljševiške probojne poskuse. Najmočnejše pa pritiske sovražnik proti mo- stiščju pri Danzigu in Gotenhafnu ter v Vzhodni Prusiji. Tu so nemške čete nadalje v težkih bojih s številčno daleko nadmo-

nim sovražnikom, zopet pa je razvidno iz visokih sovjetskih oklopniških izgub, s kak- šnim odličnim obrambnim duhom se slej ko prej borijo tamkajšnje nemške divizije. Če vlada na srednjem bojiščju, torej v spodnji Šleziji in v Brandenburgu sedaj relati- vno mir, potem je razvidno iz oživljenja bojnega delovanja na področju Küstrina, da namerava sovražnik tam kmalu ponovi- ti svoje napade, pri katerih je bil doslej vedno krvavo oddit.

Vojni položaj na zapadu je označen na eni strani po neprestanih bojih na mostišču pri Remagenu, kjer naletijo sovražnikovi razširjevalni poskusi v severovzhodni smeri na vedno močnejše nemške protinapade, na drugi strani pa po manjšajih se pre- mi-kalnih bojih ob Moseli in Nahi, kjer se do- slej še niso jasno pokazali obrisi novega ojačenja bojišča za nadaljnjo obrambo.

Drzen podvig nemških brzih bojnih čolnov

Presenetljivo so tik ob angleški obali vdrli v ladijski konvoj in pri- zedejali sovražniku velike izgube.

Berlin, 21. marca. Nemški brzi bojni čol- ni, ki so v preteklih nočeh ponovno operi- rali ob angleški obali, so v jutranjih urah 19. marca kljub slabemu razgledu med izli- vom rek Humber in Themse napadli kon- voj, ki je vozil proti jugu. Konvoj je obse- gal 20 do 25 ladij in so ga ščitili rušilci, stražne ladje in motorni topniški čolni. Pri tem je uspelo kapetanu bojnega broda Na- zenu, da je spretno izkoristil temno noč ter vdril s svojo flotiljo neopazno med kon- voj. Preden so se presenečeni sovražniki z- znašli, so nemški čolni, 500 do 1000 metrov oddaljeni od svojih ciljev, prešli ki torped- nemu napadu. Skoraj vsi torpedi so zadeli.

Redko — tako javlja poročilo o bitki — se je mudila nemškim posadkam hitrih čol- nov tako močna sila. V kratkem ob- dobjju je sedem težkih detonacij raztrgalo mir noči, sovražne ladje so se lomile in se pričele potapljati. Nad ostalimi ladjami so bili visoki oblaki, ki jih je povzročila deto- nacija. Votle eksplozije iz notranjosti po- tapljajočih se tovornih parnikov pa potr- jujejo domnevo, da so bili natovorjeni s strelivom. Dva tovorna parnika, vsak z več ko 2500 tonami, sta se oddaljena le sto me- trov drug od drugega potopila v par se- kundah pred očmi nemške posadke. Tako je izgubil konvoj v nekaj minutah sedem ladij s 24.500 tonami, kar predstavlja pri- bližno eno tretjino njegove prvotne jakosti.

Drugi hitri bojni čolni so zapletli bran- ske rušilce in motorne topniške čolne v ogorčene boje. Posebno težko je bil zadet neki rušilec, katerega so Nemci dalje časa obstreljevali z osredotočenim ognjem o- rožja vseh čolnov. Pri Great Yarmouthu in pred izlivom reke Humber je bil neki britanski topniški čoln teško, neki nadaljnji lahko poškodovan. Več drugih je bilo večkrat zadetih. Odmik nemških čolnov je bil enak kakor napad v znaku stalnih sovra- žnikovih letalskih napadov, katerih pa so se čolni energično branili, tako da so lahko zaključili to uspešno nočno operacijo, kakor tudi prejšnje, brez sieherne izgube.

Boljševiška strahovlada na Poljskem

Množične deportacije prebivalstva vseh slojev. — Tudi v Londonu ne morejo več zapirati oči pred sovjetskim divjanjem.

Madrid, 21. marca. Madriško časopisje pričbuje vesti agencije EFE iz Londona, v kateri sporočajo na podlagi direktnih in- formacij iz Poljske, da so izvedle sovjet- ske zasedbene oblasti množične deporta- cije poljskega prebivalstva in zasedovanja poljskih vojakov na naravnost tragičen način.

Od 1. januarja je bilo odvedenih v no- tranjost Sovjetske zveze samo iz Grodna 5000, iz Bialystoka 10.000 in iz Lwowa 4000 oseb. Med deportiranci so osebe vseh poklicev, delavci in kmetje, ravno tako kakor veleposelniki, duhovniki in izobra- ženci. Med njimi je tudi 21 vseučilskih profesorjev.

Arretacije izvršujejo z najbolj praznimi pretvezami. Dovolj je že, da najde kak sovjetski agent v stanovanju kak stari nemški časopis, pa vzame to za povod, da odredi deportacijo stanovalcev. NKVD je od 1. februarja pričel samo v Bialystoku 6 bivših šefov poljskega generalnega štaba, dva bivša armadna poveljnika, pet biv- ših armatnih inšpektorjev in več tisoč častnikov in vojakov. Za metode sovjetske politične policije je karakteristično, da so bili arretirani tudi vsi svoji teh vojaških oseb.

V Lubartovu, v bližini Lublina je 6000 poljskih častnikov v koncentracijskem ta- borščju. To taborišče vodi organizacija NKVD. Na področju Bialystoka vlada la- koba in ujetniki so izpostavljeni stalnemu slabemu ravnanju.

Ljudsko sodišče v Bukarešti

Dunaj, 21. marca. Radio Ankara javlja po nekem londonskem poročilu iz Bukare- šte, da so pričeli tamkaj pred nekim po- sebnim »ljudskim sodiščem« zasliševati 250 vojaških in civilnih oseb, med kate- rimi je tudi maršal Antonescu.

Neprestan pritisk na Finsko

Stockholm, 21. marca. Sovjeti so še vedno nezadovoljni z našim. Kako izpolnjuje Finska obveze premirja. Tokrat so jim pre- mile sodbe proti svojim zločinom. V splošnem, tako javlja radio Moskva, je agencija Tasa nezadovoljna tako z nezadost- no strogošću sodišča, kakor tudi z obsegom akcije ter naštevajo množico primerov, v katerih so po sovjetskem mnenju ravnali mnogo premo. Razen tega pravijo, da zadevajo prekizave le podčastnike in vojake finske vojske, ne pa častnikov, ki so izjalovili pol- velja.

Neiskreno začudenje

Berlin, 20. marca. Začudenje angleške- ga in ameriškega časopisja nad razvojem v Rumuniji, kjer izvaja boljševiti v ne- spretni z jaltkim dogovorom brez ozira na svoje zapadne zaveznike in pod pretve- zo demokratičnejša totalna boljševizacija države, je po nemškem mnenju bolj navi- dežno, če hočejo s tem nabrž sama po- svetiti Sovjete, da bi predvidene pristopali. To niti ne, tako javlja radio v parizih, po- litičnih krogih, na Moskvo odvisno ni na-

Generalni major Tolsdorff prejel briljante

Führerjev glavni stan, 20. marca. Od Führerja je prejel 18. marca hrastove li- ste z meči in briljanti k viteškemu križu železnega križa generalni major Theodor Tolsdorff, poveljnik neke ljudsko-grena- dirske divizije, kot 25. vojak nemške voj- ske.

Generalni major Tolsdorff je bil v začo- tu vojne v vzhodnopruskem strelskem pol- ku, ki mu je pripadal že pred vojno, ter je prejel že v pohodu na Poljsko oba dva železna križa, 4. decembra 1941 kot pod- polkovnik viteški križ, 23. avgusta 1942. pa nemški križ v zlatu. Za odlične uspehe v obrambni bitki južno od Ladoškega je- zera je bil 15. septembra 1943. odlikovan kot 302. vojak nemške vojske s hrasto- vimi listi.

Daleč znano je postalo ime takratnega polkovnika Tolsdorffa pri prodoru hrabre posadke Vilna skozi sovražnikovo obkolje- valni obroč. Kljub temu, da je bila posadka obkoljena, je vzdržal v težkih bojih proti veliki sovražnikovi naletni in bližini mesta ter omogočil a tem sprejeti branilce me- sta, ko so ti prebili sovjetski obkoljevalni obroč.

Sedaj poveljuje generalni major Tol- sdorff neki ljudskogrenadirski diviziji na zapadnem bojiščju. Med sovražnikovo ofen- zivo je bil z deli svoje divizije odrezan od glavnine lastnih čet in od Rena. Na čelu svojih mož je prodril sovražnikovo obkolje- valni obroč ter dovedel odrezane čete po težkih bojih v mostišče zapadno od Rena, ki so ga še držali lastni oddelki.

Generalni major Tolsdorff je bil rojen 2. novembra 1899. v Lehnartenu v Vzhodni Prusiji kot sin nekoga posestnika.

Ogromne ameriške izgube na Ivodžini

Najtežja bitka severnoameriškega morna- rariškega zborja

Stockholm, 21. marca. Severnoameriški mornariški vojniki so za Ivodžino izgubili v 25 dneh polovico moštva, ki so ga v tri- letni vojni doslej utrpeli, mora priznati severnoameriška poročevalska služba. To je bila najbolj druga borba v 167 stari zgo- dovinci severnoameriškega mornariškega zborja.

»New York Times« označuje boj na Ivo- džini za najtežjo našo, ki je bila kdaj zadana ameriškim vojnim silam. List piše: »Na obali je obstajalo le eno mesto, kjer je bilo možno pristati. Japoncem je bilo to dobro znano. Njihovi topovi so bili usmerjeni na vsako pod obalo.«

Tokio, 21. marca. Japonski cesarski glavni stan poroča, da so japonski letalski od- delki dosegli v obrambni bitki proti sovra- žnikovim izrednim edincem pri bojih dne 19. marca južno od Kijusija naslednje po- trjene rezultate: potopljeni sta bili dve oklopnici neznanega tipa. Po naših napadih smo ugotovili eksplozijo in ogromen ognjen stebel, ki se je dvigal nad bojnim področ- jem. Sestreljenih ali uničenih je bilo 137 sovražnikovih letal. Nekaj naših letal se ni vrnilo v svoja oporišča, vendar je škoda malenkostna.

Papež o temeljih mira

Zeneva, 20. marca. Papež Pij XII. je ob- razložil v nekem govoru ob zaključku tra- ditionalnih pasijonskih slovesnosti v nedeljo zvečer načela katoliške cerkve z ozirom na probleme vojne in mira. Na Petrovem trgu in v njegovi bližini se je zbrala ogromna množica vernikov. Množica je živahno obo- pravala govor papeža, ki je z balkona nad glavnim vhodom cerkve sv. Petra govoril o nujnosti, da se izgradi mir na načelnih pra- vilnostih ter se opusti spekulacija na dobi- ček. Ko se je papež po podelitvi apostol- skega blagoslova umaknil, se je dvignila klečeča množica, pri čemer so mnogi ma- hali z roci ter klicali: »Viva il Santo Pa- pa.«

...

...

Inflacija korit v Titovini

Po dolgih mesecih osvoboditve se je pred kratkim ustanovila v Beogradu vlada Josipa Broza Tita, poveljenika za narodno obrambo in maršala Jugoslavije, ki pomeni kapitulacijo pred boljševizmom. Dejstvo, da je nastala vlada iz združitve AVNOJA s »kraljevske« londonsko emigrantsko vlado, katere ministri predsednik dr. Šubašić, je postal zunanji minister, je pri vrednotenju njenega dejanskega biva popolnoma brez pomena, zakaj tisti emigrantski politiki, ki so se sramotno podvrgli oblasti moskovskega agenta Tita, so že s tem svojimi korakom dejansko sankcionirali vse boljševiške načrte na Balkanu. Niti eden sam se ne more izgovarjati, da je vstopil v Titovo vlado nemara z namenom, da obvaruje jugoslovanske narode pred azijsko barbarijo, saj ni za tako delo v beograjski vladi, stoječi pod kontrolo obojestranih komunističnih tolp, ne prostora ne možnosti. Kdor koli se je združil s Titovim režimom, je s tistim trenutkom postal le še orožnik v rokah mednarodnega boljševizma, njegova lutka, ki bo morala plesati po beograjskem političnem odru tako in le tako dolgo, kakor bo všeč kremeljskemu režiserju. Natanko naprej dolocena razvoja stvari ne morejo v ničemer spremeniti ne »kraljeviske« namestništve, ne »demokratske« ministri.

Novi beograjski vlada je zato le smešna kamuflaža uvedbe sto odstotnega boljševizma, namenjena kvemu se kot »argument« gospodoma Winstonu Churchill in Anthonyju Edenju za slepote londonske spodnje zbornice in angleškega javnega menja. Srbov in ostalih narodov v bive Jugoslavije ne more preslepiti niti za trenutek, zakaj vsi vemo, da more biti gospodu dr. Šubašić in ostalih »demokratskih« ministrom dovoljena samo žalostna in sramotna vloga Kerenskijev, Hote, ali morda tudi nehote, so ujetniki boljševizma, kateremu se ne bodo več mogli izmuzniti iz rok boljševizma, ki jim bo nazadnje, v najugodnejšem trenutku, pripravil le še »klivkadij« s strelom v tilnik. Zato jim njihovega vstopa v Titovo vlado, kateri dajejo s tem moralno sankcijo za popolno uničenje svobodne volje srbskega in ostalih narodov, ne bo mogli odpustiti noben resnično naroden in svobodoljubljen Srb in noben Hrvat ali Slovenec. Prevzeli so pred vso sedanjostjo in bodočnostjo nase odgovornost za gorje, ki tlači in bo še tlačilo te narode.

Najbolj sramotna pa je v tem početje zlasti tistih srbskih politikov, ki so prišli iz emigracije v Beograd, da podpro Tita pri boljševizaciji Srbije prav v času, ko so morali pred komunističnimi tolpmi istega Tita pobegniti iz svoje domovine stotisoč najbolj zavednih Srbov in Srbkinj, da si, oropani domačije in vsega kar so se imeli, rešijo vsaj še samo gojo življenje. Pred to sramoto in odgovornostjo ne more najti opravičila niti gospod Milan Grol, o katerem je švicca — po londonskih časopisnih vesteh! — še malo pred njegovim vstopom v Titovo vlado v svojstvu prvega podpredsednika poročala, da so ga aretirali! In zapril. Te švicarske vesti, kakor bi se zdaj utegnili zdeli neresnična, Grolov vstop v Titovo vlado sam kot tak še ne demantira, zakaj oglešajo se tudi že glasovi, ki pravijo, da je prišel predsednik srbske Demokratske stranke na ta svoj najhujši položaj pod pritiskom in zato, ker so komunisti potrebovali njegovo ime na svoji »kompromisni« ministri listi. Neverjetno to ni, vendar bi bil storil Grolov večjo uslugo svojemu narodu in človeštvu sploh, če bi bil zrtvoval rajši samega sebe, kakor da je zrtvoval svoje boljše prepričanje, katero je kazal še pred nekaj tedni v Londonu, ko je stal v središču kombinacij za sestavo nove, kraju Petru zveste emigrantske vlade.

Vsi narodi bivše Jugoslavije odklanjajo soglasno sleherni priznanje vsaki vladi, ki ji stoji na čelu vodja vseh komunističnih zločinov Josip Broz Tito in v kateri sede njegovi ter moskovski oporniki. Tako odklanjamo tudi Slovenci vsak stik s sedanjo beograjsko vlado in odkarujemo pravico samozavencem Sernecu, Karadževiću, Kocelcu, kočevskemu rablju Kržišniku, Marušiču in Vidmarju, da bi govorili ali sklepali kar koli, kar zadeva sedanjo in bodočo usodo slovenskega naroda. Zlasti odklanjamo še »ministra« za Slovenijo Jožeta Vidmarja, zakaj njeno mesto ni in nikoli ne bo v Titovi Jugoslaviji, ki dokazuje svojo monotonost z z ministrsko »inflation«, kajti z 28 ministri je Titova vlada dosegla ne le jugoslovanski, ampak tudi evropski in celo svetovni rekord števila ministrskih korit, proti katerim je prej vsotjini komunistični leta in leta divje rohnol, čeprav jih je bilo v bivši Jugoslaviji kvemuje in pol tega števila.

Obvestila „PREVODA“

DELAVCI ŽIVIL BOLNIKOM, DELAVCIEM IN OTROKOM

1. Bolniki v Ljubljani lahko nabavijo pri svojem stalnem trgovcu na bolniški nakazila Mestnega preskrbovalnega urada vsa nakazila racionirana živila razen trdih maščob; ki jih dobijo pri enem spodaj naštetih trgovcev:

2. Od 26. do 31. t. m. prejnjeje bolniki in delavci pri težkih in najtežjih delih zaseko za mesec marec in sicer:

a) bolniki v višini nakazila,

b) delavci pri težkih in najtežjih delih na dodatno nakazilo z eno pretiskano modro črko »O« (Ljubljana »no/raj bloka) in z dvema pretiskanimi modrina vodornavnima črtama (podeželske občine):

100 g zaseke na odrezek »TD 10«,

200 g zaseke na odrezek »NTD 19«;

c) delavci pri težkih in najtežjih delih na dodatno nakazilo z eno pretiskano modro vodornavo črto (Ljubljana zunaj bloka in občine Dobrunje, Ježica, Polje in Rudnik):

220 g zaseke na odrezek »TD 10«,

320 g zaseke na odrezek »NTD 19«.

Za ljubljanske delavce in bolnike bodo zaseko delili trgovci: Kačar Franc (Vodnikova 87); Avsee Svetovid (Bežigrad 13); Svetina Ana (Kongresni trg 3); Kačar Franc (Sv. Petra cesta 69); Sarabon A. (Zaloška 1); Pengov Osvold (Karlovska cesta 19); Marolt Karel (Trnovska 13); Lunder Terezija (Rožna dolina, Cesta V-26) in Nabavljalna zaigrava uslužbenec dr. Žezleznice za svoje člane.

Delitev zaseke na nakazila ostalih občin uredijo dotični preskrbovalni uradi.

Zbrane in nalepljene odrezke predložijo trgovci skupaj z ostalimi odrezki za mesec marec, preostalo zaseko pa vrnejo na klavnicno 2. aprila t. l.

3. Otroci do 3. leta v vseh skladovnih občinah prejmejo za marec 250 g sklavkornja na odrezek za 1030 dodatne živilske nakazilnice DoMa (brez pretiskanih črt ali z eno ali dvema pretiskanimi rumenkastima črtama).

Varčujte z elektriko!

Komunisti so zažgali žvirčje v Suhli krajin!

Nov brezumen tolovaški zločin nad slovenskim ljudstvom.

Suha Krajina spada med one predele naše pokrajine, ki so najbolj trpeli pod nastilji komunističnih tolovajev. Pred tednom dni je morala prestatii novo postajo svojega krlževega pota. Komunisti so to pot posegli po znani vasi hinjske župnije, po žvirčnem, pregnali prebivalstvo izpod rodne krvi in vso vas upepili, nato pa se razstrelili, kar ni uničil ogenj.

V noči na 15. marec so tolovaji požgali in žvirčem 84 domačij. Kakih 500 nedolžnih in prav vsega oropanih vaščanov so ponocni pregnali iz njihovih domov ter jih nagnali v izgnanstvo proti Strugam. Tam so jih končno izpustili, nakar so se obupajoči vaščani zatekli v Kompolje in Dobropolje pod varno zaščito domobranskih čet.

S požigom žvirčnega so tolovaji podaljšali spisek svojih zločinov zoper naše ljudstvo, saj so v dobrem mesecu požgali že tretjo vas v hinjski župniji. Hinje, Hrib in žvirče, vsega skupaj kakih 140 slovenskih domov, pričajo s svojimi pogorilci in rusevinami, kako si komunistem predstavlja »osvoboditve« našega naroda.

IZ LJUBLJANE

Opozorilo

Uprava policije — oddelek za protitelalsko zaščito v Ljubljani, ponovno opozarja vse hišne lastnike in hišnike, da morajo biti vsa hišna vhodna vrata med protitelalskimi alarmi vedno odprta. Vsako malomarnost v tem pogledu bo uprava policije v Ljubljani v bodoče najstrožje kaznovala in sicer ne samo z denarnimi kaznimi, temveč tudi z zapornom.

Novi grobovi. V 72. letu starosti je umrla soproga železniškega uradnika v pokouju ga. Marija Petač. Pogreb bo v četrtki ob 17 iz kapele sv. Andreja na Zalah k Sv. Križu. — Preminila je ga. Ernestina Paj, roj. Maročanti. Na zadnji poti je bodo spremili v četrtki ob 9 iz kapele sv. Petra na Zalah k Sv. Križu. V visoki starosti 85 let je umrla ga. Uršula Magoličeva, vdova po tiskarniškem ravnatelju v pokouju. Pogreb bo v petek ob 9 iz kapele sv. Jožefa na Zalah k Sv. Križu. — Pokojnim naj bo ohranjen blaž spomin, njihovim svojcem pa izrekamo na. Še iskreno sožalje!

Sv. maša zadušnica za poik. Lukač Anico se bo darovala dne 24. t. m. ob 7. uri v stolnici pri glavnem oltarju.

In spet je prišla v delo pomlad. Natančno po koledarju, to se pravi odelno astronomsko, bo pomlad nastopila svoje vlado drevi 22. t. m. ob 22. uri. Vsekakor pa nam je letos dala že prav le predjem toplenga in sončnega vremena. Že marsikatero vzbrstelo drevo in grmičevje, mnogo obdelanih vrtov, gred in njiv pa dosti zgodnjega cvetja ter veselo žvrgolenje pticvij je v pozdrav. Oblast zime je pri kraju, saj prvi stari rek: Črna na sv. Benedikta dan tudi sneg leži; Trava raste, najsi jo z blatom nazaj bijej. Ako se jajca na sv. Benedikta dan spravijo in pod kokos denejo, so mladički dobri za to, da jakca neso. Že je pred durni cvetna nedelja in teden dan nato se bo glasila aleluja.

Kmetovalcem, lastnikom in najemnikom zemljišč. Večjemu številu prisilcev za dovoljenje prehoda čez blok zaradi obdelave zemljišč so bile prošnje odklonjene, ker lansko leto 1944. niso pravilno ali pa sploh niso izpolnili popisnih polj za svoja posestva

čin kakor poprej požig Hinj in Hriba. Nedomada so se sredi noči nad nesrečno žvirčje usula tolovaška krdela. Komunisti so izgnali domačine iz njihovih hiš, jih zaprli v cerkev ter jih tam držali zaprte več ur. Medtem so temeljito oropali vsa vas. Živino so vpregli v vozove, na vozove pa naložili hrano, obleko in tudi pohištvo. Vse naropano blago so odpejali.

Ko so prebivalce naposled izpustili iz cerkve in jih, obdane od močnih tolovaških straž, pognali na cesto proti Strugam, so še videli, kako so tolovaji nalagali zadnje vozove. Polni groze in obupa so se podali na pot proti Strugam. Ko pa so se začeli spuščati v struško dolino, je nebo v žvirčski smeri nenkrat zažarelo. Ljudje so planili v glasen jok, saj so spoznali, da so komunisti izropali žvirče še zažgali. Malo kasneje so se slišale še močne detonacije, ki so pgačale, da so komunisti zidovje, ki ga ni mogel uničiti ogenj, razrušili s smodnikom in dinamitom.

Velik požar je oznanjal, da se je v nesrečni Suhli Krajinj spet odigralo novo dejanje komunistične »osvoboditve«.

all zemljišča. Da se jim kljub temu omogoči dobiti propustnice za prehod čez blok zaradi obdelovanja zemlje, so vsi prizadeti zopani, naj med 23. in 27. marca spet narede prijavo na predpisani tiskovnik pri mestnem gospodarskem uradu v Beethovnovi ulici 7. II. nadst., kjer dobe tudi formulare. Dne 23. t. m. naj se zgledje prosilci za začetnimi črkami A do I, dne 24. t. m. oni z začetnimi črkami J do P, dne 26. t. m. pa oni z začetnimi črkami R do Z. Morebitni zamudniki naj napravijo prijave 27. t. m. Po tem dnevu urad prijave ne bo več sprejel. Zaradi izpolnitve tiskovnin je neobhodno potrebno, da vsakdo prinese s seboj posestni list, kjer je natančno razvidno, koliko ima njiv, travnikov in gozdov. Najemniki naj prineso najemne pogoje, kjer je navedena površina najetega sveta v kvadratnih metrih in katastrska občina. Posebna pa opozarjamo one, ki so že leta 1944. napravili prijavo, naj ne naznanjajo na novo, ker bi se nastala velika zmešnjava.

Za odklonovance po bombnem napadu so darovali: Eme Bleje 2000 lir, Tyrka A. Sušnik 1000 lir, Robert Goli 1000 lir, kavarna Nebotičnik 10.000 lir, dr. Ra. do Šifiljo 100 lir, Franc Lukič 1000 lir, Alojzij Simončič 1000 lir, uslužbenec drogerije Hermes 500 lir namesto venca na grob Silve in Mariette Modic, rodnina dr. Josipa Tomšiča 500 lir v počastitev spomina pokojnih Valentina Čopa, Pavline Pirkerje in Ive Zerjavove, Marko Bernot 1000 lir v počastitev spomina Ive Zerjav, Razka Smeh 500 lir namesto venca na grob Matije Petač, Rok Lasan 2000 lir in Marija Lasan 1000 lir; nadalje so darovali za mestne uboge inž. Matej Kleindienst 500 lir namesto cvetja na grob Janka Finžgarja; za sklad pomožnošolskih otrok rodnina Kerkalj 300 lir v počastitev spomina Valentina Čopa; podpornemu fondu slovenskega domobranstva Julij Premrl 500 lir, Gregor Verman 500 lir, Valentin Vih 200 lir, Jože Škraj 100 lir, Janez Novak 4000 lir.

Zahvala m.št. Pletičnik. Kakor smo že večkrat zabeležili, je občinstvo mestne občine pod vodstvom vrličke županiških dolžnosti ga. Franca Jemčaja sproščilo častnemu obhajilu univ. prof. Jožeta Pletičnika najtoplejše govorne čestitke. Z lepiimi besedami se je g. profesor ginsten zahvalil vsem, posebej pa š. g. Jančgaju. Želje je, naj bi bila njegova gesta kot gesta prvega predstavnika Ljubljane ter narečlovana po zapovedi ljubezni do bliž.

Tudi pri dnovni svetlobi

lahko opravite marsikaj, kar ste doslej delali v mraku in na večer. Če si delo razdelite tako, da boste kaze največ dela opravili pri dnevni svetlobi, potem vam v mraku ni treba prižigati luči. Čas, ko se mraki izločite za počitek, ne da bi prižigali luči, šele nato, ko je že občutna tema, prižigite luči in videli boste, koliko toka boste prihranili na mesec in da se vam bo splačalo načelo.

Boj POTRATI

njega in medsebojnega spoštovanja, v zoper vsemu občestvu za znošno in srečno sožitje.

Učite se strojstva — vsakomur potrebuje! Novi eno-, dvo- in trimesečni tečajji pričenejo 22., 23. in 24. marca. Pouk dopolnjeval, popoldne ali zvečer, po želji. Urednik: Informacije: Trgovsko uličice »Christofor učni zavod, Dobrombranska cesta št. 15.

Nesreče. S stola je padel in si zlomil desno 2-letni sinček mesarja Anton Zalar iz Ljubljane. 24-letni pekovski pomočnik Ivan Piskar se je s kolesom zadel ob travaj, pri čemer si je poškodoval levico. Po stopnicah je padel in si poškodoval hrbtno 10-letni sin čevljarja Adolf Perne iz St. Jurja. 51-letnega posestnika Ivana Bilzija iz Moravje je krava sunila v levo oko. Desno nogo pa si je zlomil pri padcu na domačem dvorišču sinček dentista Peter Kusar iz Ježice. Ponesrečenci se zdravijo v ljubljanski splošni bolnišnici.

S Koroškega

Smrt na bojišču. Na severnem bojišču je padel koroški rojak Teo Nušej. — Dne 19. februarja je padel na vzhodnem bojišču Pepi Jakopič, gojenec umetnostne akademije.

Prevaljah je bila odlikovana krajevna voditeljica ženstva Hilda Kraglerjeva za zasluge, ki si jih je stekla pri organizaciji prevajalskega ženstva.

Jedva sta ušla smrti 35-letni Anton Žilji iz Fontane in 25 letni Emio Sabane iz Acuta. Oba sta se morala zagovarjati kot ljudska škodljivca pred delžnim sodiščem v Celovcu. Po nekem napadu iz zraka sta si prilastila več ometov. Zavezo so jima sicer odpravili, kljub temu pa sta bila obsojena vsak na 10 let ječe.

Za požrtvovalno in vrgledno službovanje je bila odlikovana ga. Ana Abrahamova iz Vetrinja, ki se že 42 let uspešno udeležuje v obratu, kjer je zaposlena. Obratno vodstvo ji je izročilo priznavno listino.

Usoden padee. 54 letni Franc Hiršner iz Celovca je planil iz drvečnega vlakna in padel pod vagon, kjer so mu kolesa odrezala obe nogi. — Pri padcu s strehe se je poškodoval 52 letni delavec Anton Manganelli; zlomil si je hrbtnico in desno nogo. Šestletna posestnikova hči Doroteja Doujakova iz okolice Borovlje je bila pri otroški igri zadeta od puščice v roko in ranjena. Ponesrečence so pripeljali v celovško bolnišnico.

„Samonar Jugoslavije“

so zakrivilli namenoma protizdravni elementov. To dokazuje dr. Danilo Gregorič v svoji knjigi.

Založba »Luč«, prevedel dr. Franc Zupan, — Cena Lir 50.—

MALI OGLASI

- PLAŠČ, pomladanski, nov, damski, prodam. Naslov v Jutru. 6163-6
- BARZUN, črna, 5 m, in krzno črno svilo za obleko zamenjam oz. prodam. Naslov v Jutru. 6161-6
- SPALNICO, starejši model, politrino, prodam. Ponedeljek Jutra pod »Opravila« 6160-6
- PIS. STROJ »Olivetti«, v kovčku, skoraj nov, prodam. Naslov v Jutru.
- BLAGO za možke obloko ali kostum poceni prodam, Sarno popolno. »Biserka«, Dalmatinova 10. 6158-6
- POSODO, sluninastjo, se sale za prah in violino prodam. Naslov v Jutru. 6157-6
- DRVA, mehka, prodam. Žezka, Vodnikova 127. 6168-6
- OGRINJALO, damsko, svilen, izvisko, nikač, črna, zvezlice 40 prodam ali zamenjam. Naslov v Jutru. 6167-6
- VOZICEK, ročni, z dirjo, prodam ali zamenjam. Komarjeva 23. 6171-6
- GOJZARJE, nove, takoj, prodam. Bleivcova c. 15, vrata 18. 6136-6
- CEBELE 20 A-Z pasov, z družinami, zamenjam za delni ali prodam. Ponedeljek Jutra pod »Cebelar« 6139-6
- JOPIČ, vetrovi, za močnejšo postavo, prodam. Gledališka ul. 12, visoko prilo. 6142-6
- HARMONIKO klavirsko, na 80 basov, s 3 registri, in puščico iz celuloza, prodam. Naslov v Jutru. 6002-6
- PRT in 6 petičev za kavo iz pristašnega platna, ročno delo, prodam. Naslov v Jutru. 6147-6
- SERVIS umivalni, bele čevlje št. 37. Lj. Zvon let. 1921, 1922, 1923, Dom in svet, let. 1914, 1916-1917, nemške Lislike »Kosmos«, 4 znanstvene knjige, prodam. Naslov v Jutru. 6146-6
- OBLEKO možko, iz predvojne blaga, za srednjevisoko postavo, prodam. Ogljed od 8. do 10. ure. 6183-6
- TEHTNICO, avtomatično in decimalko, voz (čao), močan, lepo in dobro blago, za možke obloke ali kostum, krasen vzorec, prodam. Naslov v Jutru. 6183-6
- AKTOVKO, slavo, boksaško, skoraj novo, ugodno prodam. Naslov v Jutru. 6184-6
- GOJZARJE, damske, št. 39, predvojne blaga, prodam. Naslov v Jutru. 6183-6
- PIS. STROJ »Remington«, najmodernere konstrukcija, prodam. Naslov v Jutru. 6188-6
- KAD, kopelno, nerabljeno, prodam. Ribčje, Lingarjeva ulica 1/III. 6187-6
- SIV. STROJ »Jax«, nepreglazljiv, pripraven za krojač ali čevljarja, prodam za 12.000 lir. Naslov v Jutru. 6187-6
- MIZO, pisalno, stenočno, iz stariški obeliskini, prodam. Naslov v Jutru. 6193-6
- BLAGO, temno, 3 m, za obloke ali plašč, prodam, delno zamenjam za protivrednost. Naslov v Jutru. 6146-6
- BLAGO, jivo, za obloke, in temno, za povrniki, podlogo, prodam. Kočar, Smarčinska 28a/IV (vhod z dvorišča). 6189-6
- SIV. STROJ, dober, obrabljeno, lahko za krojača ali čevljarja, prodam. Naslov v Jutru. 6193-6
- FREPROGO, 2,20x1,80 m, prodam. Natlačena 16/l. 6193-6
- FOTOAPARATE kupuje parfumerija Venus, palača Bata. 6200-7
- STERILIZACIJA vseh vrst plenice, pivočevne, sodne, kavnice, papir, razže, večkratno rabno in nerabno železo in tehnične predmete stalno kupuje pri plača najbolje »Melia«. Gosposvetska 16. tel. 32-88. Inoproti Dept. »Kupujem« rožna in nerabno CEVLJE, rabljene, kupujem in prodam. Zamenjam otroške večje in manjše, številke. Klavžar, Vošnjaka 4. 6128-7
- LJUBLJE ZVON tudi poslovne letalke in mesničke, rabno in nerabno Jutra pod »Lj. Zvon« 5227-7
- ZNAMKE kompl. abiko ali posamezne partije kupim. Ponedeljek Jutra pod »Znamke« 5238-7
- SLOV. KNJIGE dobre, kupim. Ponedeljek Jutra pod »Biblioteka« 5238-7
- KITARO in cetera kupim. Naslov v Jutru. 6202-7
- PODLOGO za plašč, drsni, kupim. Ponedeljek Jutra pod »Podloga« 6166-7
- SVILO, čisto, za poleno obloke, kupim ali delno zamenjam. Ponedeljek Jutra pod »Svorošče« 6206-7
- ROČNIKO, večje, v ročno stano, kupim ali delno zamenjam. Ponedeljek Jutra pod »Ročnik« 6207-7
- NOGAVICE, nove, sumitaste, dolge ali dokotekne, kupim. Znanst. Pradekova 15/III. 6211-7
- TEHTNICO, kuhinjsko, za 5 kg, z uštelji, kupim oz. zamenjam za protivrednost. Naslov v Jutru. 6052-7
- KROZNIK, plitev, čebulni vzorec, kupim ali zamenjam. Naslov v Jutru. 6177-7
- KOLO, damsko, tudi rabljeno, toda v uporabi, kupim. Naslov v Jutru. 6180-7
- GOJZARJE št. 40, nohene, trepčno obloke za 14 do 16 letno kmečko deklico, suhe brulke in izbolka ter žebice za plašč, 70-75. SIV. STROJ, dobre znamke, kupim in plačam s protivrednostjo v potrebnem blagu. Ponedeljek Jutra pod »Ugodna zamenjave« 6133-7
- CEVLJE, lepe, športne, št. 38, kupim ali zamenjam za čevlje. 6154-7
- ROČNIKO, svilen, kupim. Dam protivrednost. Naslov v Jutru. 6162-7
- PLOŠČE, gramofonske, dobro ohranjene, poedine ali serije, kupim. Ponedeljek Jutra pod »Plašč« 6170-7
- SIV. STROJ, dobre znamke, kupim in plačam s protivrednostjo v potrebnem blagu. Ponedeljek Jutra pod »Ugodna zamenjave« 6133-7

- ZABOJE, srednje velike, 10 komnadov, zamenjam za eno komnadno, drugo blago. Naslov v Jutru. 6219-6
- RJUH, dve, razločno, v 82x142 cm javega športnega kamnoga zamenjam. Naslov v Jutru. 6221-8
- CEVLJE, lepe, damske, črne, visoke, št. 36 zamenjam za lepe, črne, damske, visoke čevlje št. 37/4; nadalje damske visoke galof. št. 36. Naslov v Jutru. 6189-8
- KOLO, damsko, brez gumne zamenjam za protivrednost. Ponedeljek Jutra pod »Sukno« 6228-8
- PROTIVREDNOST dam za črne damske čevlje št. 38. Naslov v Jutru. 6174-8
- GNOJ, prašičji, zamenjam za protivrednost. Naslov v Jutru. 6191-8
- KOKOS, sarčko, ki nese od decembra mesca, zamenjam oz. plačam. Na jami 8. Hilek, Šiška, Na jami 8. 6192-8
- VOZICEK, otroški, globok, dobro ohranjen, zamenjam za dobro ohranjeno možko kolo. Muravc. Sv. Petra cesta 45/l. 6196-8
- SKORNIJE z vezilkami, možke, trikot obveže, za pri: Kupon, Josipina, D. št. 42-43. Ogljed dopol. dne. Dober, Grosbarjeva 6. 6008-8
- SKORNIJE, novo, možke, gumijaste, zamenjam za žensko obleko ali blago. Fabjan Angela, Metkova ul. 19 (v bližini kolodvoza). 6197-8
- CEVLJE, dolžne, št. 41, zamenjam za dve flanelstij tija. Naslov v Jutru. 6191-8
- HALJO, domotič, iz predvojne flanel, skoraj novo, zamenjam za delni plašč ali protivrednost. Naslov v Jutru. 6152-8
- SADNO VINO, kis, možke, sive, št. 43, puzparice, turških odda na naslov v predvojno blago, dam za protivrednost. Naslov v Jutru. 6090-8
- SKARJE, vrtno, za strižnje meje, prodam ali zamenjam. Ogljed od 9. do 16. ure. Naslov v Jutru. 6153-8

Sobe isče

SOBO, opremljeno ali prazno, najraje v Šiški, iščem za takoj ali s 1. majem. Ponedeljek Jutra pod »Sobe« 6080-23a

SOBO, opremljeno s posebnim tihodim, iščem samski gospod. Plača tudi v naravnih. Ponedeljek Jutra pod »V naravi« 6134-23a

Zemlje

GOSPOD, 24 letni, dobro ščitiran, želi znanja s goščino do 22 let, v srčno iskanje. Samo resni dopisi s sliko, ki jo vrnem, pod »Velika noč 1945«. 6186-23

Razno

CEPICO, odzeto dečku v Palmovi ulici, vrnite takoj na Bleivcovo 17/l. vrata 8! 6173-37

AKTOVKO s damskimi nogavicami, beturo, stekleno škalo, sed. in izgubila v sredo, 20. marca, zvečer od gorajškega kolodvoza do Poljan. Najditeji naj odda proti dobri nagradi pri: Kupon, Josipina, D. št. 42-43. Ogljed dopol. dne. Dober, Grosbarjeva 6. 6008-8

ROKAVICO, sivo, volensko, sem našla. Naslov v Jutru. 6156-37

DENARNICO, rjevo, s 700 lirami, sem izgubila v torek zvečer. Ker je to moj zadnji prihranek, lepo prosim najditeja, da mi denar vrne v upravi. Jutra pod »Sobe« 6163-37

SKORNIJE, vrtno, za strižnje meje, prodam ali zamenjam. Ogljed od 9. do 16. ure. Naslov v Jutru. 6153-8

Postest

REALITETNA PISARNA Habjan Miro, Cigaletova 1/p. proda več lepih parcel po ugodni ceni. Tel. 36-97. 3607-20

Stanovanja

STANOVANJE, primerno, 1100 m², Ponedeljek vstopajo v stanje. Tobacne tovarne. 6173-21a/ulica 4/II. 6179-17

Za vedno nas je zapustila v 85. letu starosti naša srčno ljubljena mama, babica in prababica, gošpa

URSULA MAGOLIČ

vdova tisk. serv. v pok. Blago gnešnoje bomo pokopali v petek, 23. t. m. ob 16. uri s žal. kapele sv. Jurja, na pokopališču k Sv. Križu. Ljubljana, dne 21. marca 1945.

Srečko, Milka, Ladi — otroci in ostalo sorodstvo.

NE SAMO ZA ZLATO

Roman

Ali, vraga, parnik se še vedno ne ustavi! Pa ne, da bi mi izvršiti samonar? Tedaj, ko se vsem od vseh na ladji, ki se bori z valovi, napolje že zavita v temno noč, nastane na »Blackwaterju« grobna tišina.

Stroji obmirujejo. Kaj se je zgodilo? Zakaj stroji ne teko? Poveljniki trza za strojni brzojav. Strmi na odgovarjaca. Zaman. Od srodaj ga ni odgovora.

Cornish plane z mostiča in izgine pod palubo. Čez tri minute je spet gori. Lepa bel uniforma je polna madežev od olja in saj. Nekakšno motnja je nastala — strojniki vročično niso — upajo, da bo škoda v nekaj minutah popravljena —

Kaj pomaga vse predkivanje —

Težko je ohraniti »Blackwaterja« brez sil strojev sredi razsajajočega morja.

In — kje je nasprotnik? Noč ga je pogotinja.

»Pali« zarjave poveljniki. Topovi lajajo. Granata za granato sika po zraku. Zadevajo? Ali ne zadevajo? Nič ne ve. Stenilo se je kakor v rogu. In tam naproti grozijo čerl.

Bolj in bolj zanaša britsko pomožno križarko proti čerem. Mož pri grezlu rjove cedalje bolj hripavo.

»Dvajset metrov — dvajset — osemnajst — osemnajst — osemnajst — šestnajst — štrinajst — trinajst — dvajset —«

Še nekaj minut, pa občiti. Ob takem morju pomeni to isto kakor konec.

Poveljnik je bled.

Tedaj, v zadnjem trenutku tako rekoč, jamejo stroji spet delovati. Vsa ladja se oddahne. Pray res za las so žalbi smrti.

Električna luč zažari. Zarometi spet stoplejo svoje svetlobne snope na otirog.

Zaman.

Parnik je izgini.

Meter za metrom iščejo zarometi po morju. Častniki držijo daljnogleda kar naprej na oči. Evoj! Ne, nič ni. Samo čer, ki sirna in roglja štiri iz vode.

»Ugla nam je!«

Kapitan pomožne križarke zacepeta s nogo.

Nato pa se mu zavesita, da parnik ni mogel uti. Ga mar ni neslo naravnost proti čerem?

Več ur, seveda v spočitlivi razdalji od plitvin in čerl, križarji »Blackwater« pred otociem. Mlačni snopi zarometov neugnano švirgajo po morju.

Vihar je ponehal, toda valovje je še visoko. Dan bo, preden se razburkana voda spet unese.

Enkrat obvisi za drobce oskunde nekaj temnega v snopu zarometaj; kaj je bil hip še tako kratek, vendar je zadostoval, da je razburkanje na ladji priklopelo do vrhunca. Čoln, igrača valov, se premetava po morju...

Zarometi na »Blackwaterju« se strmeje in vročično iščejo po vodi. Evoj! — Speti!

Gor in dol popicava čolniti, in zobj, ko so ga pošastni mlačni priti zgrabili in ga ve ne izpušte, poveljniki lahko različno vid, da so v njem ljudje.

Dva človeka — ne, trije utegnejo biti — da, trije! Eden sedi pri krmilu, najbrže misli, da bo lahko videl čoln, a v to njegove moči ne zadostujejo. Drug leži zleknjen, tretji žli zgruzen na srednji klopi.

Čoln s tremi možmi — mar je to vse, kar je ostalo od nasprotnika?

Nu, saj je vse eno. Vojna je vojna. Vsekako je parnik nasledil in se potopil, in kar je še utegnulo, se je spravilo v čolne. V čolne? Nu, tu plava eden. Videlo se bo, kaj je moči storiti.

BELEZNICA

KOLENDAR

Četrtek, 22. marca: Oktavijan.

Mr. Sušnik, Marjina trg 5; Deu-Klanjšček Dža,